

BONDEFÖRBUNDET.

Sveriges folk skall i år gå till riksdagsmannaval, och bestämma de politiska riktlinjerna för den närmaste fyraårsperioden. Landsbygdens män och kvinnor måste med lika stor beslutsamhet som medlemmar av andra samhällsklasser göra sig gällande vid denna kraftmätning för att framtinga den hänsyn till vår modernäring, som de tryckta förhållanden, varunder den arbetar, oundgängligen kräva.

Bondeförbundet söker åstadkomma likställighet mellan jordbruket och andra näringar. För vinnande av detta mål, som är ett fosterländskt intresse mera än ett klassintresse, strävar förbundet att samla allt landsbygdens folk till enigt samarbete.

Svensk folkstyrelse måste allt framgent byggas på ordningens, lagens och rättens fasta grund. Mot alla försök att uppriva denna grundval skall jordbruksbefolkningen, vårt lands största folkklass, resa ett bestämt motstånd.

Kristen tro och livsåskådning skola bibehållas och kraftigt värnas såsom grundval för vår folkuppfostran och vårt undervisningsväsende. Dessa för nutid och framtid oersättliga värden få icke givas till spillo. Alla goda krafter såväl inom statskyrkan som frikyrkorna böra medverka till detta mål.

Äganderätten till jorden.

Den jordbrukande befolkningen är landets kärna och märke. Äganderätten är den säkraste grundvalen för trevnad och välstånd för vårt folk och för produktionens vidmakthållande och höjande. Alla tiders erfarenhet lär att det är lyckligast för ett folk, om dess jord är fördelad mellan ett så stort antal självständiga jordägare som möjligt. Bondeförbundet bekämpar därför till det yttersta varje strävan, som direkt eller indirekt går ut på att undergräva jordbrukarens fulla äganderätt till sin jord, och skall fortsätta sin strid för att skydda och stärka den självständiga jordbrukareklassen, så att Sveriges jord bevaras i den jordbrukande befolkningens händer. Storkapitalet, industribolagen och en sund fastighetspekulation måste genom verksam lagstiftning förhindras att slå under sig bondejorden och bondeskogarna. Det måste tillses att lagar, som avse att förhindra bolags förvärv av bondehemman på noga tillämpas.

Bondeförbundet har givit arrendatorer av olika slag sitt stöd genom medverkan till en social arrendelagstiftning samt stöder krono- och bolagsarrendatorer och med dem likställda i deras strävan att friköpa sin arrenderade jord under full äganderätt i alla de fall, där sådant kan ske utan åsidosättande av andra berättigade intressen.

Egnahemsfrågan och lantarbetarna.

Bondeförbundet fordrar att varje svensk man som vill odla svensk jord och som därtill äger nödiga förutsättningar, skall genom statens medverkan erhålla eget jordbruk, till storleken avpassat efter olika landsdelars förhållanden och i Norrland samt andra delar av landet, där skog stillgången det medger, försett med tillräcklig skog. Ett dylikt eget hem bör vara tillräckligt stort att kunna föda odlaren och hans familj. Till bildande av dessa egna hem, som skola innehavas med full äganderätt, böra främst härtill lämpliga kronoegendomar och ecklesiastika boställen utstyckas och säljas samt andra passande egendomar till skäligt pris inköpas. Att tillgripa expropriation för egnahemsändamål är onödigt, enär riklig tillgång på salubjuden jord finnes. När jordbruksfideikommissen i enlighet med riksdagens begäran avskaffas, kommer ytterligare lämplig jord att frigöras för inköp till egnahemsändamål. Det måste noggrant tillses, att allt jobberi med jord för egnahemsverksamheten omöjliggöres.

Bondeförbundet har väckt förslag om räntefria lån för att hjälpa lantarbetare, hemmansägare-, arrendators- och småbrukaresöner att skaffa sig självständiga jordbruk även om de icke äro i besittning av nödig begynnelsekapital. Med anledning av förslaget har riksdagen begärt utredning hos Kungl. maj:t. Bondeförbundet skall arbeta för att förslaget på lämpligt sätt förverkligas.

Bondeförbundet anser det befogat, att staten åtager sig de uppoffringar, som krävas för tillräcklig utvidgning av egnahemsrörelsen, då detta är den säkraste vägen att öka utkomstmöjligheterna inom landet,

och därmed minska arbetslösheten. Antalet egna hem, som årligen upprättas, bör ökas i den utsträckning, som erfordras för att bereda möjlighet för lantarbetare och likställda att inom rimlig tid komma i besittning av egna jordbruk.

Förbättring av jordbrukets ekonomiska bärkraft medför ökade möjligheter att bereda lantarbetarna bättre levnadsvillkor. Bondeförbundet arbetar målmedvetet till förmån för alla dem, som ha sin utkomst av jordbruket. Förbundets strävanden för jordbrukets bästa stå alltså i full överensstämmelse med lantarbetarnas intressen. Däremot råder motsättning mellan lantarbetarna samt industrien och dess arbetare, vilka ha intresse av låga pris på jordbruksprodukter.

Jordbrukets kreditfråga.

Frågan om jordbrukets fastighets- och driftkredit måste bringas till en tillfredsställande lösning under beaktande av att jordbruket icke betungas med för höga räntesatser utan skyddas mot oberättigade vinstintressen från affärsbankernas sida.

Näringsfrågor.

Lika viktigt som att upprätta nya jordbrukarhem är att tillse, att jordbrukarefolket beredas sådana arbetsvillkor, att det icke tryckes ned till en mot fattigdomen fäfängt kämpande proletärklass. Statens näringspolitiska åtgärder måste inriktas på att lindra jordbrukets svårigheter i stället för att, som oftast varit fallet, belasta jordbruket och jordbrukarna med bördor till förmån för bättre lottade näringar och folkklasser. Den erfarenhet, som för endast några år sedan vanns om betydelsen av jordbruket för vårt lands självförsörjningsförmåga, får ej falla i glömska. Efterkrigstidens konjunkturer ha ytterligare bekräftat nödvändigheten av att bevara jordbruket såsom vårt lands huvudnäring.

Från den grundsats om jämställdhet mellan modernäringen och de andra näringarna, som bör iakttagas vid all näringspolitik, har avvikelser skett bl.a. på det sätt, att jordbruket nu får bära orättvist stora bördor genom industritullar. På bondeförbundets yrkande har riksdagen beslutat utredning om en tulltaxa, som skall vara byggd på likställighet i tullskydd mellan jordbruket och dess binäringar samt industrien. För att kunna genomföra sitt krav på jordbrukets fulla likställighet med industrien behöver bondeförbundet kraftigt stöd av landsbygdens folk.

Bondeförbundet arbetar för att skydda den animaliska produktionen mot konkurrens med underhålligt utländskt kött, och årets riksdag har på bondeförbundets initiativ för sin del beslutat märkning och kontroll av den utländska varan.

All lojal och samhällsgagnelig näringsverksamhet uppmuntras. Jordbrukets binäringar främjas. Fisket, som redan nu på grund av avkastningen storlek är en av våra viktigaste näringar, bör främjas genom ändamålsenliga åtgärder, bl.a., genom att beredas bättre avsättningsförhållanden.

Vid strävandena att höja skogarnas avkastning, exempelvis genom avdikning, plantering av kalmarker och andra kulturåtgärder har bondeförbundet medverkat och skall även i framtiden understödja åtgärder i sådant syfte. Även ur den synpunkten att de minska arbetslösheten böra ytterligare åtgärder i sådan riktning företagas. Jordbrukarens rätt till jakt på egen mark bör ej inskränkas mera än som skett i nu gällande jaktlag.

Trädgårdsodlingen bör få ett handtag och åtgärder vidtagas för att bereda våra trädgårdsodlare en gynnsammare ställning gent emot utlandets konkurrens. Hantverkets och andra mindre näringars kamp för att bereda deras idkare en självständig existens underlättas.

Bondeförbundet har senast vid årets riksdag sökt åstadkomma nedsättning av de alltför höga fraktsatserna, som särskilt tynga jordbruket och försvara exporten av dess produkter. Denna för jordbrukets avsättningsförhållanden betydelsefulla fråga måste även i fortsättningen ägnas den största uppmärksamhet.

Ekonomisk frihet och arbetsfred.

Arbets- och näringsfriheten bör upprätthållas som en av folkets dyrbaraste rättigheter. Den lagstiftning mot trusterna, som kommit till stånd på bondeförbundets initiativ, bör med kraft tillämpas, så att trusterna hindras att uppskörta allmänheten. Strävanden att med för samhället skadliga metoder monopolisera vissa yrken måste stävjas. Storfinansens övermakt över vårt näringsliv måste i folkets intresse brytas.

Arbetsfreden bör främjas genom en arbetsfredslagstiftning, som sätter rätt i stället för makt och är avpassad efter ett folkligt samhälles rättsordning.

Skatteväsendet och skattepolitiken.

Det moderna skatteväsendet håller på att insnöra vårt folk uti olidliga förhållanden. Skatte- och taxeringssakkunniga tävla med varandra om nya uppslag för att pressa skatter från det svenska folket, för att tillfredsställa kraven på lyx hos slösaktiga majoriteter i stats- och kommunalförvaltningar.

Bondeförbundet vill motarbeta en sådan utveckling av deklarations- och taxeringsväsendet, som utsätter menige man för att trakasseras av maktlystna taxeringsmyndigheter.

I kommunalskattefrågan genomdrevs frisinnade, liberaler och socialdemokrater vid årets riksdag repartitionstalet 6 för jordbruksfastighet, varigenom denna fråga fick en för jordbruket oförmånlig lösning. Kommunalskattefrågan är emellertid alltjämt aktuell då riksdagen begärt en allsidig utredning. Bondeförbundet förordar utredning rörande en sådan reform av kommunalskattesystemet, att en annan fördelning mellan stat och kommun av vissa utgifter åstadkommes samt att garantiskattesystemet utbygges på sådant sätt, att även andra skatteällor än fastigheter göras till fasta skatteunderlag.

Bondeförbundet verkar med all kraft för nedsättning av den tryckande skattebördan och strävar att förhindra att jordbrukarna försättas i en oförmånlig särställning i förhållande till andra skattedragare.

I fråga om vägskatten uppnåddes vid 1927 års riksdag en lindring för jordbrukarna, vilka emellertid fortfarande måste betala två å tre gånger så hög vägskatt som andra inkomsttagare. Denna fråga måste därför tagas upp ånyo.

Vid årets riksdag har bondeförbundet ernått att bidraget till vägunderhåll av bilskattemedel ökats från 20 till 25 proc. Bondeförbundet arbetar för att en ännu större del av bilskattemedlen anvisas till att lindra de underhållskostnader, som åsamkas de väghållningsskyldiga till följd av den ökade motortrafiken. Därvid böra naturavägunderhållare likställas med väghållningsdistrikt, där underhållet av samtliga vägar övertagits av detta.

Sparsamhet.

Bondeförbundet kämpar till det yttersta mot slöseriet med offentliga medel och detta icke blott med vallöften. Att genomföra sparsamhet på alla områden är en av bondeförbundets allra främsta uppgifter.

Bondeförbundets representanter ha vunnit stadgat rykte för sparsamhet och skola ytterligare befästa förbundets välgrundade anseende som sparsamhetsvännernas parti.

Bondeförbundet vill motarbeta överorganisation och byråkratism. Ämbetsverken måste förenklas, överflödiga tjänster indragas och statens affärsdrivande verk skötas affärsmässigt.

Den noggrannaste kontroll över användningen av allmänna medel påfordras.

De sociala försäkringsfrågorna.

De förslag till arbetslöshetsförsäkring, som hittills varit uppe till diskussion, har förutom de stora kostnader de skulle medföra, varit så lagda, att de icke skulle komma vare sig lant- eller skogsarbetare tillgodo men väl tvungit dem att indirekt, i vissa fall även direkt bidra till industriarbetarnas arbetslöshetshjälp.

Bondeförbundet kan ej biträda sådana förslag.

Den allmänna pensionsförsäkringslagen bör förbättras så att de, som befinna sig i de mest behjärtansvärda omständigheterna, erhålla verklig hjälp. Vid lösningen av övriga sociala försäkringsfrågor bör tillses att dessa avpassas jämväl för landsbygdens förhållanden.

Nykterhetsfrågan och folkhälsan.

Alla medborgare, som allvarligt sträva för folkets väl, måste inse, att rusdryckerna äro en folkfiende, vilken såväl genom lagstiftning, som på andra vägar måste bekämpas. Bondeförbundet skall verka för att komma fram till allmän folknkykterhet. Nykterhetsverksamheten bör emellertid främjas för sin egen skull och ej utnyttjas för partipolitiska syften.

Den svenska folkstammen måste i övrigt skyddas mot rasförsämring. Motstånd bör resas mot alla familjelivet nedbrytande krafter. Ett energiskt arbete fordras för folkhälsans höjande. Invandring till Sverige av undermåliga folkelement måste förhindras.

Försvarsfrågan.

Bondeförbundet hyser bestämd fredsvilja och ser som sitt ideal den allmänna freden mellan folken. Bondeförbundet tror att Sveriges försvarspolitiska läge förbättrats, men vågar icke hoppas att all fara för landet är utesluten och anser därför att det är allas plikt att tillse att ett ändamålsenligt försvar finnes, tillräckligt att skydda landet för överfall. Medlemskapet i Nationernas förbund medför även för vårt land vissa förpliktelser ifråga om försvaret.

I överensstämmelse med sin allmänna strävan för sparsamhet vill bondeförbundet tillse att noggrann sparsamhet iakttages med avseende å försvarsväsendet och att de medel, som anslås därtill, användas så att de bliva till verkligt gagn för landet.

Ungdomens uppfostran och undervisning.

Ungdomens karaktärsdanning bör ske med tillgodogörande av den kristna religionens värden. Kristendomsundervisningen bör därför erhålla ökat utrymme i folkskolan.

Om landsbygdens folk skall uppnå det inflytande och den självständighet, som bondeförbundet eftersträvar, kräves, att landsbygdens ungdom beredes tillfälle att erhålla den utbildning, som är erforderlig för att den skall kunna fylla de uppgifter, som den skall övertaga i de praktiska yrkena och i det kommunala och politiska livet. Kunskap är makt, den sanningen har aldrig varit förbundet främmande.

Bondeförbundet vill kraftigt stödja folkhögskolor och lantmannaskolor liksom även verka för en god och praktisk folkskoleundervisning. Folkskolan bör på landet vara avpassad efter landsbygdens särskilda förhållanden och mera än hittills lägga huvudvikten vid ämnen, som de unga ha nytta av i det praktiska livet. Folkskolan bör söka utföra sitt viktiga verk utan att uppställa krav på byråkratisk överorganisation och på lyxanordningar ifråga om byggnader och inredningar, som onödigt hårt belasta stat och kommun. Till skydd häremot bör kommunernas självbestämningrätt ökas. Bondeförbundet fordrar alltså en sparsamhet, som icke nedsätter undervisningens effektivitet.

Landsbygdens folk, män och kvinnor!

Enighet ger styrka. Ni hava nu i eder hand att skapa en ljusare framtid för alla. Slå vakt om edra egna, gå enigt fram till valurnorna för Bondeförbundets program: att värna fäderneärvd frihet och en sund framstegspolitik till främjande av landets välfärd.